

ABSTRAKT A KLÍČOVÁ SLOVA

„Vědec, který neumí vysvětlit svou práci osmiletému dítěti, je šarlatán“

Kurt Vonnegut

Funkce abstraktu

- ▶ Nejdůležitější část práce
- ▶ Shrnutí obsahu
- ▶ Souhrn nejdůležitějších aspektů práce
- ▶ Rozhodnutí, zda si článek přečíst
- ▶ Neplést s anotací

Pravidla pro psaní abstraktu I.

- ▶ Stručný, výstižný, specifický
- ▶ Srozumitelný - celek musí dávat smysl
- ▶ Rozsah 0,5 - 1 strana (včetně klíčových slov)
- ▶ Minulý čas
- ▶ Konkrétní údaje
- ▶ Závěry v samostatném odstavci (možno použít přítomný čas)
- ▶ Neopakovat, co je obecně známo

- ▶ CZ + ANG

Pravidla pro psaní abstraktu II.

- ▶ S výjimkou obecně známých zkratk (např. DNA), je třeba uvést termín nejdříve v plném znění a v závorce za ním používanou zkratku
- ▶ vyvarovat se obecným a popisným vyjádřením, která se výsledků týkají pouze nepřímo nebo jsou jen nekonkrétním přehledem
- ▶ **"změny byly způsobeny několika faktory"** - není konkrétně napsáno jakými faktory
- ▶ **„mezi skupinami byly značné rozdíly"** - není uvedeno, čím a jakým směrem - větší, početnější, častější apod. - se od sebe tyto skupiny lišily

Struktura abstraktu

- ▶ Cíle práce, nejlépe formulací hypotézy
  - ▶ Použitý materiál, včetně počtu sledovaných subjektů
  - ▶ Metody (včetně statistiky)
  - ▶ Výsledky (včetně základních statistických výsledků)
  - ▶ Závěr (stručně formulovaný)
-
- ▶ Každá část - dvě až tři věty

Jak ho napsat?

- ▶ 1. den - sepsat a uložit do šuplík
- ▶ 2. den - přečíst a položit si u každého slova (věty) otázku:
  - Je to důležité?
  - Stane se něco, když to vyškrtnu? Odpověď' NE → ŠKRTÁM
- ▶ 3. den - důkladně přečíst a odpovědět na otázky:
  - Dává smysl jako celek?
  - Je jasné, jaký problém jsme zkoumali a co jsme zjistili? NE → **Doplnit chybějící informace !**
- ▶ 4. den - znovu důkladně přečíst:
  - Čte se dobře?
  - Nemusím nějakou větu luštit? → Opravit všechny nejasné formulace
  - Kdybych o tématu nic nevěděl, rozuměl bych všemu?
- ▶ 5. den - dát abstrakt přečíst třetí osobě - Nepochopila?
  - opakovat body 2 až 4
  - Jak dlouho? dokud nepochopí, dokud nejsem spokojen nebo není čas odevzdat BP

Klíčová slova

- ▶ 3 - 5 klíčových slov
- ▶ Vystihují zaměření bakalářské práce

Kdo ukončuje kojení u zebry stepní *Equus burchelli* chované v zoo

Jan Pluháček, Luděk Bartoš, Jitka Víchová,

Oddělení etologie, VÚŽV, Přátelství 815, Praha 10 Uhřetěves, 104 01 a Zoologická zahrada Ostrava, Michálkovická 197, Ostrava, 710 00

Délka ani frekvence kojení koňovitých (i většiny savců) neodpovídá příjmu mléka (mateřské investici). Znakem, který naznačuje mateřskou investici, tak zůstává ukončování kojení. Testovali jsme, zda podíl kojení ukončených matkou ku kojením ukončeným hříbětem bude vyšší, pokud je matka březí, pokud kojí samičku, pokud na začátku kojení nežere (věnuje kojení více pozornosti). S rostoucím věkem hříběte by měl poměr ukončování kojení matkou stoupat. Dále jsme testovali, zda podíl kojení ukončených cizím zvířetem (= nikdo z dvojice kojící matka - hříbě) roste s klesajícím postavením matky v sociální hierarchii. Od ledna 1999 do ledna 2000 a od září 2001 do března 2002 jsme pozorovali celkem dvacet hříbat (alespoň po dobu 1,5 měsíce ve věku od narození do odstavu/330 dnů) u čtrnácti různých klisen ve třech stádech zeber stepních v ZOO ve Dvoře Králové nad Labem. Během 831 hodiny pozorování ve 159 dnech jsme zaznamenali 3285 kojení. Vliv výše uvedených faktorů na podíl kojení ukončených matkou a cizím zvířetem jsme testovali logistickou regresí (procedura GENMOD, SAS; analýzy byly ošetřeny pro opakovaná měření faktorů hříbě a matka). Březost matky neovlivňovala ukončování kojení. Zatímco u samiček podíl kojení ukončených matkou se stoupajícím věkem hříběte klesal, tak u samečků se podíl kojení ukončených matkou v závislosti na jejich věku neměnil. Matka ukončila kojení častěji, když na jeho začátku nežrala, než když žrala. To je možné vysvětlit tak, že když se matka věnuje pro ni důležité aktivitě (příjem potravy), nedává tolik pozornosti kojení hříběte. Podíl kojení ukončených cizím zvířetem se zvyšoval s klesajícím postavením matky v sociální hierarchii. Uvedené výsledky naznačují, že samečkové ve snaze o co největší zisk se snaží prodlužovat kojení co nejvíce, a to bez ohledu na jejich rostoucí věk. (To pravděpodobně souvisí s tím, že jsou v dospělosti vystaveni větší kompetici než samice.) Tento výsledek je první svého druhu u pohlavně jednotvárných, polygynních kopytníků.

Klíčová slova: Zebra stepní; *Equus burchelli*; zoo; kojení; sociální hierarchie

Kdo ukončuje kojení u zebry stepní *Equus burchelli* chované v zoo

Jan Pluháček, Luděk Bartoš, Jitka Víchová,

Oddělení etologie, VÚŽV, Přátelství 815, Praha 10 Uhřetěves, 104 01 a Zoologická zahrada Ostrava, Michálkovická 197, Ostrava, 710 00

Délka ani frekvence kojení koňovitých (i většiny savců) neodpovídá příjmu mléka (mateřské investici). Znakem, který na ukončování kojení má vliv, je věk matky. Matka ukončuje kojení dříve, pokud je vyšší, pokud je matka březí, pokud kojí samičku, pokud na začátku kojení nezere (věnuje kojení více pozornosti). S rostoucím věkem hříběte by měl poměr ukončování kojení matkou stoupat. Dále jsme testovali, zda podíl kojení ukončených cizím zvířetem (= nikdo z dvojice kojící matka - hříbě) roste s klesajícím postavením matky v sociální hierarchii. **Cíle práce, hypotéza** Od ledna 1999 do ledna 2000 a od září 2001 do března 2002 jsme pozorovali celkem dvacet hříbat (ale **Použitý materiál + metody** do m. odstavu/330 dnů) u čtrnácti různých klisen ve třech stádech ze m.

Během 831 hodiny pozorování ve 159 dnech jsme zaznamenali 3285 kojení. Vliv výše uvedených faktorů na podíl kojení ukončeného matkou jsme testovali logistickou regresí (procedura GENMOD, SAS; analýzy byly ošetřeny **Metody + statistika** vě a matka). Březost matky neovlivňovala ukončování kojení. Zatímco u samic podíl kojení ukončených matkou se stoupajícím věkem hříběte klesal, tak u samečků se podíl kojení ukončených matkou v závislosti na jejich věku neměnil. Matka ukončila kojení častěji, když na jeho začátku nežrala, než když žrala. To je možné vysvětlit tak, že **Výsledky** věnuje pro ni důležité aktivitě (příjem potravy), nedává tolik pozornosti kojení hříběte. Podíl kojení ukončených cizím zvířetem se zvyšoval s klesajícím postavením matky v sociální hierarchii. **Uvedené výsledky naznačují, že samečkové ve snaze o co největší zisk se snaží prodlužovat kojení co nejvíce, a to bez ohledu na jejich rostoucí věk. (To pravděpodobně souvisí s tím, že jsou v **Závěr** ystavení větší kompetici než samice.) Tento výsledek je první svého druhu u pohlavně jednotvárných, polygynních kopytníků.**

Závěr ystavení větší kompetici než samice.) Tento výsledek je první svého druhu u pohlavně jednotvárných, polygynních kopytníků.

Klíčová slova: zebra stepní; *Equus burchelli*; zoo; kojení; sociální hierarchie

Rady na závěr

- ▶ Abstrakt je to jediné, co stihne komise přečíst
- ▶ Někdy i to jediné, co přečetl oponent
- ▶ **Pokud necháte nejasnost, budou se v tom š'ourat !**
- ▶ <http://vskp.czu.cz/>

ÚKOL NA PŘÍŠTÍ CVIČENÍ

- ▶ Zpracovat **abstrakt** na vlastní bakalářskou práci
- ▶ Včetně **klíčových slov**
- ▶ **Poslat e-mailem do 6.11.2016**

Děkuji za pozornost